

HENRIK TREUFELDT

nr. 1301.

MÕÕTUDE KÄSIRAAMAT

EESTIS TARVITUSEL OLEVAD
MÕÖDUD MEETRI-SÜSTEEMIS
JA ÜMBERPÖÖRDULT

Hind 40 Emk.

1923

17
29

HENRIK TREUFELDT

Ch. 1301

MÕÕTUDE KÄSIRAAMAT

EESTIS TARVITUSEL OLEVAD
MÕÕDUD MEETRI - SÜSTEEMIS
JA ÜMBERPÖÖRDULT



Inw. 778

1923.

A. Raudsep'a trükk Tallinnas,
Rataskaevu tän. 6. Kõnetr. 18-15.

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

147110

116236531

SISUJUHTAJA:

	Lhk.
I. Pikkusemõõdud 4 jaos, 7 tabelis	5
I-a. Mõned algüksused	6
II. Pinnamõõdud 5 jaos, 9 tabelis	10
III. Ruumi- ehk kantmõõdud 6 jaos, 8 tabelis	16
IV. Raskusemõõdud 5 jaos, 3 tabelis	22
V. Paberimõõdud	25
VI. Palkide kantjalgade tabel	26
VII. Mettallide ja muude ainete erikaal	27
VIII. Ainete raskus	27
XI. Tähtsamate riikide raha kulla pariteedis.	28
X. Kasvatamise tabel 1×1	30

SISULUETTU

1	I. Kirjain
2	II. Kirjain
3	III. Kirjain
4	IV. Kirjain
5	V. Kirjain
6	VI. Kirjain
7	VII. Kirjain
8	VIII. Kirjain
9	IX. Kirjain
10	X. Kirjain
11	XI. Kirjain
12	XII. Kirjain
13	XIII. Kirjain
14	XIV. Kirjain
15	XV. Kirjain
16	XVI. Kirjain
17	XVII. Kirjain
18	XVIII. Kirjain
19	XIX. Kirjain
20	XX. Kirjain
21	XXI. Kirjain
22	XXII. Kirjain
23	XXIII. Kirjain
24	XXIV. Kirjain
25	XXV. Kirjain
26	XXVI. Kirjain
27	XXVII. Kirjain
28	XXVIII. Kirjain
29	XXIX. Kirjain
30	XXX. Kirjain

Järeltrükk keelatud.

I. Pikkusemõõdud.

1. Meetrimõõdud.

- 1 müriameeter (mrm) — 10 km.
- 1 kilomeeter (km) — 10 hm — 1000 m —
0,9373912 versta — 468,6956 sülda.
- 1 hektomeeter (hm) — 10 dkm.
- 1 dekameeter (dkm) — 10 m.
- 1 meeter (m) — 10 dm — 100 sm — 0,4686956
sülda — 1,40609 arssinat — 3,2808693 jalga.
- 1 detsimeeter (dm) — 10 sm.
- 1 sentimeeter (sm) — 10 mm — 3,9370432 liini.
- 1 millimeeter (mm) — 0,39370432 liini.

2. Eestis tarvitataavad pikkusemõõdud.

- 1 penikoorm — 7 versta — 7,46753 km.
- 1 verst — 500 sülda — 1,06679 km.
- 1 suld — 3 arssinat — 7 jalga — 2,1335808 m.
- 1 arssin — 16 versokkit — 28 tolli — 71,11936 sm.
- 1 verssok — 4,44496 sm.
- 1 jalg — 12 tolli — 30,4797264 sm.
- 1 toll — 10 liini — 2,5399772 sm.
- 1 küünar — 21 tolli — 53,3395212 sm.
- 1 Lõuna-Eesti maamõõdu küünar — 2 jalga —
60,9594528 sm.

3. Inglise pikkusemõõdud.

- 1 Inglise merepenikoorm — 1,85315 km — 1,73713
versta.

- 1 Inglise penikoorm — 880 fathomi — 1760 yardi
— 1,6093149 km — 1,50858 versta.
1 fathom — 2 yardi — 1,828767 m — 0,85713
sülda.
1 yard — 3 jalga — 0,9143835 m.
1 jalg — 12 tolli — 0,30479449 m.
1 toll — 2,539954 sm.

4. Muude maade penikoormad.

- 1 geograafia penikoorm — 7,42043854 km —
6,955854 versta.
1 Saksa penikoorm — 7,5 km — 7,030434 versta.
1 Austria penikoorm — 7,585936 km — 7,111 v.
1 Daani penikoorm — 7,532484 km — 7,0609 v.
1 Rootsi penikoorm — 10,6886 km — 10,0194 v.
1 Soome penikoorm — 10,6679 km — 10 v.

I-a. Mõned algüksused.

- 1 meeter — 1 : 10.000.000 osa ühest meridiaani
neljandik osast.
1 gramm — 1 kantsentim. destilleeritud vett +40C
juures.
1 atmosfäär (meetri) — 1 kg. rõhumise jõud 1
ruutsentim. pinna peale, ehk — 14,223 ing-
lisenaela rõhumine 1 inglise ruuttolli pinna
peale.
1 hobuse jõud (PS) — 75 kilogr. surumisjõud
1 sekundis.
1 kilovatt (KW) — 1,36 hob. j. — 102 kilogr.
surumise jõudu ühes sekundis.
1 soojuse kalooria (suur) — 1 kg. ehk 1 liitri vee
soojendamise võime + 10C võrra. Väike ka-
loria — 1 grammi vee soojend. võime + 10C
võrra.

Tabel nr. 1.

Verstad — kilomeetrites ja kilomeetrid — verstades.

Verst. ehk km	Kilo- meetrid	Verstad	Verst. ehk km	Kilomeetrid	Verstad
1	1,067	0,9374	20	21,336	18,7478
2	2,134	1,8748	30	32,004	28,1217
3	3,200	2,8122	40	42,672	37,4956
4	4,267	3,7496	50	53,340	46,8696
5	5,334	4,6869	60	64,007	56,2435
6	6,401	5,6243	70	74,675	65,6174
7	7,468	6,5617	80	85,343	74,9913
8	8,534	7,4991	90	96,011	84,3652
9	9,601	8,4365	100	106,679	93,7391
10	10,668	9,3739	1000	1066,790	937,3912

Tabel nr. 2.

Süllad — meetrites ja meetrid — süldades.

Süllad ehk m	Meetrid	Süllad	Süllad ehk m	Meetrid	Süllad
1	2,1336	0,469	20	42,6716	9,374
2	4,2672	0,937	30	64,0074	14,061
3	6,4007	1,406	40	85,3432	18,748
4	8,5343	1,875	50	106,6790	23,435
5	10,6679	2,343	60	128,0148	28,122
6	12,8015	2,812	70	149,3507	32,809
7	14,9351	3,281	80	170,6865	37,496
8	17,0686	3,750	90	192,0223	42,183
9	19,2022	4,218	100	213,3581	46,870
10	21,3358	4,687	500	1066,7904	234,348

Tabel nr. 3.

Jalad — meetrites ja meetrid jalgades.

Jalad ehk m	Meetrid	Jalad
1	0,3048	3,2809
2	0,6096	6,5617
3	0,9144	9,8426
4	1,2192	13,1235
5	1,5240	16,4043
6	1,8288	19,6852
7	2,1336	22,9661
8	2,4384	26,2470
9	2,7432	29,5278
10	3,0480	32,8087

Tabel nr. 4.

Tollid — millimeetrites ja millimeetrid — tollides.

Tollid mm	Milli-meetrid	Tollid
1	25,40	0,0394
2	50,80	0,0787
3	76,20	0,1181
4	101,60	0,1575
5	127,00	0,1969
6	152,40	0,2362
7	177,80	0,2756
8	203,20	0,3150
9	228,60	0,3543
10	253,99	0,3937
11	279,39	0,4331
12	304,80	0,4724

Tabel nr. 5.

Arssinad — meetrites ja meetrid — arssinates.

Arss. ehk m	Meetrid	Arss. Verss.	Arss. ehk m	Meetrid	Arss. Verss.		
1	0,7112	1	6,49	20	14,2239	28	1,95
2	1,4224	2	12,99	30	21,3358	42	2,92
3	2,1336	4	3,49	40	28,4477	56	3,90
4	2,8448	5	9,99	50	35,5597	70	4,87
5	3,5560	7	0,49	60	42,6716	84	5,85
6	4,2672	8	6,98	70	49,7836	98	6,82
7	4,9784	9	13,48	80	56,8955	112	7,80
8	5,6896	11	3,98	90	64,0074	126	8,77
9	6,4008	12	10,48	100	71,1194	140	9,75
10	7,1120	14	0,97	1000	711,1936	1406	1,44

Tabel nr. 6.

Verssokid — millimeetrites ja millim. — verssokites.

Verssok. ehk mm	Milli- meetrid	Verssokid	mm	Verssokid
1	44,45	0,0225	20	0,450
2	88,90	0,0450	30	0,675
3	133,35	0,0675	40	0,899
4	177,80	0,0899	50	1,125
5	222,25	0,1125	60	1,350
6	266,70	0,1349	70	1,575
7	311,15	0,1575	80	1,799
8	355,60	0,1799	90	2,025
9	400,05	0,2025	100	2,250
10	444,50	0,2250	1000	22,497
11	488,95			
12	533,40			
13	577,85			
14	622,30			
15	666,75			
16	711,20			

Tabel nr. 7.

Küünrad — meetrites ja meetrid — küünrates.

Küünr. ehk m	Meetrid	Küün- rad	Tollid	Küünr. ehk m	Meetrid	Küün- rad	Tollid
1	0,533	1	18,37	20	10,668	37	10,41
2	1,067	3	15,74	30	16,002	56	5,11
3	1,600	5	13,11	40	21,336	74	20,82
4	2,134	7	10,48	50	26,670	93	15,52
5	2,667	9	7,85	60	32,004	112	10,23
6	3,200	11	5,22	70	37,338	131	4,93
7	3,734	13	2,59	80	42,672	149	20,63
8	4,267	14	20,96	90	48,006	168	15,34
9	4,801	16	18,33	100	53,340	187	10,04
10	5,334	18	15,70	1000	533,395	1874	16,43

II. Pinnamõõdud.

1. Ruut meetrimõõdud.

- 1 ruutmüriameeter (rt.-mrm) — 100 rt.-km.
 1 ruutkilomeeter (rt.-km) — 100 rt.-hm —
 1.000000 rt.-m — 0,87870233 rt. versta —
 219675,58 rt. sülda.
 1 ruuthektomeeter (rt.-hm) — 100 rt.-dkm.
 1 ruutdekameeter (rt.-dkm) — 100 rt. m.
 1 ruutmeeter (rt.-m) — 100 rt.-dsm — 1.000000
 rt.-mm — 0,21967558 rt.-sülda — 1,97708025
 rt.-arssinat — 10,76410358 rt.-jalga.
 1 ruutdetsimeeter (rt.-dsm) — 100 rt.-sm.
 1 ruutsentimeeter (rt.-sm) — 100 rt.-mm —
 0,15500309 rt.-tolli.
 1 ruutmillimeeter (rt.-mm) — 0,15500309 rt.-liini.

2. Põllupinna meetrimõõdud.

- 1 hektar (ha) — 100 a — 10.000 rt.-m. — 0,91531493
 tiinu — 2196,7558 rt.-sülda — 2,6913 Riia
 vakamaad — 5,4919 Tallinna vakamaad.
 1 aar (a) — 1 rt.-dkm — 100 rt.-m — 21,967558
 rt.-sülda.

3. Eestis tarvitataavad pinnamõõdud.

- 1 rt.-penikoorm — 49 rt.-versta — 55,76405 rt.-km.
 1 rt.-verst — 250000 rt.-sülda — 1,13804181 rt.-km.
 1 rt.-süld — 9 rt.-arssinat — 49 rt.-jalga —
 4,55216723 rt.-m.
 1 rt.-arssin — 256 rt.-versokkit — 5057,9636 rt.-sm.
 1 rt.-verssok — 19,75767 rt.-sm.
 1 rt.-jalg — 144 rt.-tolli — 929,01372 rt.-sm.
 1 rt.-toll — 100 rt.-liini — 6,4514842 rt.-sm.

4. Eestis tarvitataavad põllupinna mõõdud.

- 1 tiin — 2400 rt.-sülda — 2,94 Riia vakamaad —
 6 Tallinna vakamaad — 1,09252014 ha.

- 1 Tall. tündrimaa — 1200 rt.-sülda — 3 Tall. vakamaad — 1,47 Riia vakamaad — 0,54626 ha.
 1 Tallinna vakamaa — 400 rt.-sülda — 0,167 tiinu — 0,49 Riia vakamaad — 0,18208669 ha.
 1 Riia tündrimaa — 35 kapamaad — 14000 rt.-küünart — 1,4 Riia vakamaad — 0,52026 ha.
 1 Riia vakamaa — 25 kapamaad — 10.000 rt.-küünart — 40.000 rt.-jalga — 0,34 tiinu — 2,04 Tallinna vakam. — 816,33 rt.-sülda — 0,371605 ha.
 1 kapp — 1600 rt.-jalga — 400 rt.-küünart — 148,6422 rt.-m.
 1 rt. (maam.) küün. — 4 rt.-jalg. — 3716,05488 rt.-sm.

5. Inglise pinnamõõdud.

- 1 inglise rt.-penikoorm (mille of Land) — 640 acres — 2,59 rt.-km — 2,27584 rt.-versta.
 1 acre — 160 ruut perchi — 4840 ruut yardi — 40,4671 a — 0,3704 tiinu — 888,96 rt.-sülda.
 1 ruut yard — 9 ruutjalga — 0,8361 rt.-m — 0,1837 rt.-sülda.
 1 ruut-jalg — 144 ruut tolli — 929 rt.-sm.
 1 ruut-toll — 6,4514 rt.-sm.

Tabel nr. 8.

Tiinud — hektarites ja hektarid — tiinudes.

Tiin. ehk ha	Hek- tarid	Tiinud	Rt.- süllad	Tiin- ehk hekt.	Hek- tarid	Tiinud	Rt. süllad
1	1,0925		2196,76	20	21,8504	18	735,12
2	2,1850	1	1993,51	30	32,7756	27	1102,67
3	3,2776	2	1790,27	40	43,7008	36	1470,23
4	4,3701	3	1587,02	50	54,6260	45	1837,79
5	5,4626	4	1383,78	60	65,5512	54	2205,35
6	6,5551	5	1180,54	70	76,4764	64	172,91
7	7,6476	6	977,29	80	87,4016	73	540,47
8	8,7401	7	774,05	90	98,3268	82	908,03
9	9,8327	8	570,80	100	109,2520	91	1275,58
10	10,9252	9	367,56	1000	1092,5201	915	755,83

Tabel nr. 9.

Ruutsülldad — ruutmeetrises ja
ruutmeetrid — ruutsüldades.

Ruutsülldad ehk ruutmeetrid	Ruut- meetrid	Ruut- sülldad	Ruutsülldad ehk ruutmeetr.	Ruut- meetrid	Ruut- sülldad
1	4,5522	0,2197	20	91,0433	4,3935
2	9,1043	0,4394	30	136,5650	6,5903
3	13,6565	0,6590	40	182,0867	8,7870
4	18,2087	0,8787	50	227,6084	10,9838
5	22,7608	1,0984	60	273,1300	13,1805
6	27,3130	1,3181	70	318,6517	15,3773
7	31,8652	1,5377	80	364,1734	17,5740
8	36,4173	1,7574	90	409,6950	19,7708
9	40,9695	1,9771	100	455,2167	21,9676
10	45,5217	2,1968	1000	4552,1672	219,6756

Tabel nr. 10.

Ruutjalad — ruutmeetrises ja
ruutmeetrid — ruutjalgades.

Ruutjalad ehk ruutmeetrid	Ruut- meetrid	Ruut- jalad	Ruutjalad ehk ruutmeetrid	Ruut- meetrid	Ruut- jalad
1	0,0929	10,7641	20	1,8580	215,2821
2	0,1858	21,5282	30	2,7870	322,9231
3	0,2787	32,2923	40	3,7161	430,5641
4	0,3716	43,0564	50	4,6451	538,2052
5	0,4645	53,8205	60	5,5741	645,8462
6	0,5574	64,5846	70	6,5031	753,4873
7	0,6503	75,3487	80	7,4321	861,1283
8	0,7432	86,1128	90	8,3611	968,7693
9	0,8361	96,8769	100	9,2901	107,6410
10	0,9290	107,6410	1000	92,9014	1076,4104

Tabel nr. 11.

Ruuttollid — ruutmillimeetrites ja
ruutsentimeetrid — ruuttollides.

Rt. tollid ehk rt. sm	Ruutmilli- meetr.	Ruuttoll.	Rt. tollid ehk rt. sm	Ruutmilli- meetr.	Ruuttollid
1	645,15	0,1550	20	12902,97	3,1001
2	1290,30	0,3100	30	19354,45	4,6501
3	1935,45	0,4650	40	25805,94	6,2001
4	2580,59	0,6200	50	32257,42	7,7502
5	3225,74	0,7750	60	38708,91	9,3002
6	3870,89	0,9300	70	45160,39	10,8502
7	4516,04	1,0850	80	51611,87	12,4002
8	5161,19	1,2400	90	58063,36	13,9503
9	5806,34	1,3950	100	64514,84	15,5003
10	6451,48	1,5500	1000	645148,42	155,0031

Tabel nr. 12.

Tallinna vakamaad — hektarites ja
hektarid — Tallinna vakamaades.

T. vak. ehk ha	Hek- tarid	Tallin. vakam.	Rt. sülde	T. vakam, ehk ha	Hektarid	Tallin. vakam.	Rt. sülde
1	0,1821	5	196,756	20	3,6417	109	335,117
2	0,3642	10	393,512	30	5,4626	164	302,675
3	0,5463	16	190,267	40	7,2835	219	270,233
4	0,7283	21	387,023	50	9,1043	274	237,792
5	0,9104	27	183,779	60	10,9252	329	205,350
6	1,0925	32	380,535	70	12,7461	384	172,908
7	1,2746	38	177,291	80	14,5669	439	140,467
8	1,4567	43	374,047	90	16,3878	494	108,025
9	1,6388	49	170,802	100	18,2087	549	75,583
10	1,8209	54	367,558	1000	182,0867	5491	355,832

Tabel nr. 13.

Riia vakamaad — hektarites ja hektarid — Riia vakamaades.

Riia vakam. ehk ha	Hektar.	Riia vakam.	Kapamaad	Riia vakam. ehk ha	Hektarid	Riia vakam.	Kapamaad
1	0,3716	2	17,28	20	7,4321	53	20,6
2	0,7432	5	9,56	30	11,1482	80	18,4
3	1,1148	8	1,84	40	14,8642	107	16,2
4	1,4864	10	19,12	50	18,5803	134	14,0
5	1,8580	13	11,40	60	22,2963	161	11,8
6	2,2296	16	3,68	70	26,0124	188	9,6
7	2,6012	18	20,96	80	29,7284	215	7,4
8	2,9728	21	13,24	90	33,4445	242	5,2
9	3,3444	24	5,52	100	37,1605	269	3,0
10	3,7161	26	22,80	1000	371,6055	2691	5,0

Tabel nr. 14.

Tallinna tündrimaad — hektarites ja hektarid — Tallinna tündrimaades.

T. tündrm. ehk ha	Hektar.	Tall. tündrm.	Rt. süllad	T. tündrm. ehk ha	Hektar.	Tall. tündrm.	Rt. süllad
1	0,5463	1	996,756	20	10,9252	36	735,137
2	1,0925	3	793,512	30	16,3878	54	1102,705
3	1,6388	5	590,267	40	21,8514	73	270,273
4	2,1850	7	387,023	50	27,3130	91	637,842
5	2,7313	9	183,789	60	32,7756	109	1005,410
6	3,2776	10	1180,545	70	38,2382	128	172,978
7	3,8238	12	977,301	80	43,7008	146	540,547
8	4,3701	14	774,057	90	49,1634	164	908,115
9	4,9163	16	570,812	100	54,6260	183	75,683
10	5,4626	18	367,568	1000	546,2601	1830	756,832

Tabel nr 15.

Kapamaad — ruutmeetrites ja
ruutmeetrid — kapamaades.

Kapam. ehk rt. m	Ruut- meetriid	Kapamaad	Kapam. ehk rt. m	Ruut- meetrid	Kapa- maad
1	148,642	0,0067	13	1932,349	0,0875
2	297,284	0,0135	14	2070,991	0,0942
3	445,927	0,0202	15	2229,633	0,1009
4	594,569	0,0269	16	2378,275	0,1076
5	743,211	0,0336	17	2526,917	0,1144
6	891,853	0,0404	18	2675,560	0,1211
7	1040,495	0,0471	19	2824,202	0,1278
8	1189,138	0,0538	20	2972,844	0,1346
9	1337,780	0,0605	21	3121,486	0,1413
10	1486,422	0,0673	22	3270,128	0,1480
11	1635,064	0,0740	23	3418,770	0,1547
12	1783,706	0,0807	24	3567,413	0,1615
			25	3716,055	0,1682

Tabel nr. 16.

Ruutküünrad — ruutmeetrites ja
ruutmeetrid — ruutküünrates.

Rt. küünrad ehk rt. m	Ruut- meetrid	Ruut- küünrad	Rt. küünrad ehk rt. m	Ruut- meetrid	Ruut- küünrad
1	0,3716	2,6910	20	7,4321	53,8205
2	0,7432	5,3821	30	11,1482	80,7308
3	1,1148	8,0731	40	14,8642	107,6410
4	1,4864	10,7641	50	18,5803	134,5513
5	1,8580	13,4551	60	22,2963	161,4616
6	2,2296	16,1462	70	26,0124	188,3718
7	2,6012	18,8372	80	29,7284	215,2821
8	2,9728	21,5282	90	33,4445	242,1923
9	3,3444	24,2192	100	37,1605	269,1026
10	3,7161	26,9103	1000	371,6055	2691,0259

III. Ruumi ehk kantmõõdud.

1. Kantmeetrimõõdud.

- 1 kantmüriameeter (knt.-mrm) — 1000 knt.-km.
 1 kantkilomeeter (knt.-km) — 1000 knt.-hm.
 1 kanthektomeeter (knt.-hm) — 1000 kant.-dkm.
 1 kantdekameeter (knt.-dkm) — 1000 knt.-m.
 1 kantmeeter (knt.-m) — 1000 knt.-dsm —
 1000.000 000 knt.-mm — 0,102960984 kant-
 sülda — 2,779947 kantarssinat — 35,315617344
 kantjalga.
 1 kantdetsimeeter (knt.-dsm) — 1000 knt.-sm.
 1 kantsentimeeter (knt.-sm) — 1000 knt.-mm —
 0,061025387 kanttoll.
 Ehitus- ja küttematerjali põhimõõt on 1 steer —
 1 knt.-m. — 35,3156 kantjalga.

2. Eestis tarvitatavad kantmõõdud.

- 1 kantpenikoorm — 343 kantversta.
 1 kantverst — 125.000000 kantsülda.
 1 kantsüld — 27 kantarssinat — 343 kantjalga
 — 9,712417 knt.-m.
 1 kantarss. — 4096 kantverssokit — 0,35971914 knt.-m.
 1 kantjalg — 1728 kanttoll — 0,028316084 knt.-m.
 1 kanttoll — 1000 kantliini — 16,3866227 knt.-sm.

3. Vedelikkude ja wiljamõõdud meetrisüsteemis.

- 1 hektoliiter (hl) — 10 dkl — 100 l — 0,9528 setv.
 — 3,811201 setk.
 1 dekaliiter (dkl) — 10 l — 8,130562 toopi.
 1 liiter (l) — 10 dsl — 1 knt.-dsm — 0,009528
 setverti — 0,03811201 setverikku — 0,8130562
 toopi.
 1 detsiliiter (dsl) — 10 sentiliitert (sl) — 0,08130562
 toopi.

4. Eestis tarvitataavad vedelikkude mõõdud.

- 1 vaat — 40 pange — 491,97092 liitrit.
 1 pang — 10 toopi — 12,299273 liitrit.
 1 toop — 4 kortlit — 75 kanttoli — 1,2299273 l.

5. Eestis tarvitataavad viljamõõdud.

- 1 setvert (setv.) — 8 setk. — 3 Riia vakka —
 6 Tall. vakka — 209,90759 liitrit.
 1 setverik (setk.) — 8 karnitsat — 26,2384491
 liitrit.
 1 karnits — 2,67 toopi — 200 kanttoli — 3,279
 liitrit.
 Riia tünder — 2 Riia vakka 12 külimittu — 108
 toopi — 132,832 l.
 1 Riia vakk — 6 külimittu — 54 toopi — 4.000
 kanttoli — 66,41607 l.
 1 Tallinna sälitus — 24 tündrit — 72 vakka.
 1 Tallinna vakk — 3 külimittu — 36 toopi —
 2700 kanttoli — 44,2774 liitrit.

6. Inglise vedelikkude ja vilja mõõdud.

- 1 Register tonn — 100 kantjalga — 2,832 knt.-m.
 1 last — 10 quarteri — 29,079 hl.
 1 quarter — 8 busheli — 290,79 l.
 1 bushel — 4 pekki — 36,37 l.
 1 pek — 2 galloni — 9,0925 l.
 1 gallon — 4 quarti — 4,547 l.
 1 quart — 2 pinti — 1,1387 l.
 1 pint — 4 gilli — 0,569 l.

Tabel nr. 17.

Kantsülldad — kantmeetrites ja
kantmeetrid — kantsüldades.

Kant. sülldad ehk kant.meetrid	Kant- meetrid	Kant- sülldad	Kant. sülldad ehk kant.meetrid	Kant- meetrid	Kant- sülldad
1	9,7124	0,1030	20	194,2483	2,0592
2	19,4248	0,2059	30	291,3725	3,0888
3	29,1373	0,3089	40	388,4967	4,1184
4	38,8497	0,4118	50	485,6209	5,1480
5	48,5621	0,5148	60	582,7450	6,1777
6	58,2745	0,6178	70	679,8692	7,2073
7	67,9869	0,7207	80	776,9934	8,2369
8	77,6993	0,8237	90	874,1175	9,2665
9	87,4118	0,9266	100	971,2417	10,2961
10	97,1242	1,0296	1000	9712,4170	102,9610

Tabel nr. 18.

Kantjalad — kantmeetrites ja kantm. — kantjalgades.

Kant. jalad ehk k. m	Kant- meetrid	Kantjalad	Kant. jalad ehk k. m	Kantmeetr.	Kantjalad
1	0,028	35,3150	20	0,566	706,3123
2	0,057	70,6312	30	0,849	1059,4685
3	0,085	105,9469	40	1,133	1412,6247
4	0,113	141,2625	50	1,416	1765,7809
5	0,142	176,5781	60	1,699	2118,9370
6	0,170	211,8937	70	1,982	2472,0932
7	0,198	247,2093	80	2,265	2825,2494
8	0,227	282,5249	90	2,548	3178,4056
9	0,255	317,8406	100	2,832	3531,5617
10	0,283	353,1562	1000	28,316	35315,6173

Tabel nr. 19.

Kanttollid — kantsentimeetrites ja
kantsentimeetrid — kanttollides.

Knt. tollid ehk k. sm	Kantsenti- meetrid	Kant- tollid	Kn. tollid ehk k. sm	Kantsenti- meetrid	Kanttollid
1	16,3866	0,0610	20	327,7325	1,2205
2	32,7732	0,1221	30	491,5987	1,8308
3	49,1599	0,1831	40	655,4649	2,4410
4	65,5465	0,2441	50	819,3311	3,0513
5	81,9331	0,3051	60	983,1974	3,6615
6	98,3197	0,3662	70	1147,0636	4,2718
7	114,7064	0,4272	80	1310,9298	4,8820
8	131,0930	0,4882	90	1474,7960	5,4923
9	147,4796	0,5492	100	1638,6623	6,1025
10	163,8662	0,6103	1000	16386,6227	61,0254

Tabel nr. 20.

Setvertid — liitrites ja
liitrid — setvertites.

Setvertid ehk liitrid	Liitrid	Setvertid	Setvertid ehk liitrid	Liitrid	Setvertid
1	209,908	0,0095	20	4198,152	0,1906
2	419,815	0,0191	30	6297,228	0,2858
3	629,723	0,0286	40	8396,304	0,3811
4	839,630	0,0381	50	10495,380	0,4764
5	1049,538	0,0476	60	12594,455	0,5717
6	1259,446	0,0572	70	14693,531	0,6670
7	1469,353	0,0667	80	16792,607	0,7622
8	1679,261	0,0762	90	18891,683	0,8575
9	1889,168	0,0858	100	20990,759	0,9528
10	2099,076	0,0953	1000	209907,590	9,5280

Tabel nr. 21.
Setverikud — liitrites ja
liitrid — setverikkudes.

Setverikud ehk liitrid	Liitrid	Setverikud	Setverikud ehk liitrid	Liitrid	Setverikud
1	26,238	0,0381	20	524,769	0,7622
2	52,477	0,0762	30	787,153	1,1434
3	78,715	0,1143	40	1049,538	1,5245
4	104,954	0,1524	50	1311,922	1,9056
5	131,192	0,1906	60	1574,307	2,2867
6	157,431	0,2287	70	1836,691	2,6678
7	183,669	0,2668	80	2099,076	3,0490
8	209,908	0,3049	90	2361,460	3,4301
9	236,146	0,3430	100	2623,845	3,8112
10	262,384	0,3812	1000	26238,449	38,1120

Tabel nr. 22.

Riia vakad — liitrites ja liitrid — Riia vakkades.

R. vakad ehk liitrid	Liitrid	Riia vakad	R. vakad ehk liitrid,	Liitrid	Riia vakad
1	66,416	0,015	20	1328,321	0,301
2	132,832	0,030	30	1992,482	0,452
4	199,248	0,045	40	2656,643	0,602
4	265,664	0,060	50	3320,804	0,753
5	332,080	0,075	60	3984,964	0,903
6	398,496	0,090	70	4649,125	1,054
7	464,913	0,105	80	5313,286	1,205
8	531,329	0,120	90	5977,447	1,355
9	597,745	0,136	100	6641,607	1,506
10	664,161	0,151	1000	66416,074	15,057

Tabel nr. 23.

Pangid — liitrites ja
liitrid — pangides.

Pangid ehk liitrid	Liitrid	Pangid	Pangid ehk liitrid	Liitrid	Pangid
1	12,299	0,081	20	245,985	1,626
2	24,599	0,163	30	368,978	2,439
3	36,898	0,244	40	491,971	3,252
4	49,197	0,325	50	614,964	4,065
5	61,496	0,407	60	737,956	4,878
6	73,796	0,488	70	860,949	5,691
7	86,095	0,569	80	983,942	6,504
8	98,394	0,650	90	1106,935	7,318
9	110,693	0,732	100	1229,927	8,131
10	122,993	0,813	1000	12299,273	81,305

Tabel nr. 24.

Toobid — liitrites ja
liitrid — toopides.

Toobid ehk liitrid	Liitrid	Toobid	Toobid ehk liitrid	Liitrid	Toobid
1	1,2299	0,813	6	7,3796	4,878
2	2,4599	1,626	7	8,6095	5,691
3	3,6898	2,439	8	9,8394	6,504
4	4,9197	3,252	9	11,0693	7,317
5	6,1496	4,065	10	12,2993	8,131

IV. Raskuse mõõdud.

1. Raskuse mõõdud meetrisüsteemis.

- 1 meetertonn (mtn) — 10 sentneri — 1000 kg.
 1 sentner — 100 kg — 6,1 puuda.
 1 kilogramm (kg) — 10 hg — 1000 gr — 2,44183504 naela.
 1 hektogramm (hg) — 10 dkg — 0,244183504 naela.
 1 dekagramm (dkg) — 10 gr — 0,0244183504 naela.
 1 gramm (gr) — 10 dg — 0,234416 solotnikku — 22,504 dooli.
 1 detsigramm (dg) — 10 sg — 2,2504 dooli.
 1 sentigramm (sg) — 10 mg — 0,22504 dooli.

2. Eestis tarvitataavad raskusemõõdud.

- 1 tonn — 61,045876 puuda — 1015,5 kg.
 1 kaal — 10 puuda — 163,811229 kg.
 1 puud — 2 punda (leisikut) — 40 naela — 16,3811229 kg.
 1 leisik (pund) — 20 naela — 8,1905 kg.
 1 nael (℔) — 32 loodi — 96 solotnikku — 409,528 grammi.
 1 lood — 3 solotnikku — 12,797 gr.
 1 solotnik — 96 dooli — 4,265 gr.
 1 apteegi nael — 84 solotnikku — 358,32 gr.

3. Inglise raskusemõõdud.

- 1 tonn — 20 inglise sentneri — 2240 inglise naela (lbs) — 1016,0475 kg — 62,02 puuda.
 1 inglise sentner — 112 inglise naela (lbs) — 50,802416 kg — 3,1 puuda.
 1 inglise nael (lbs) — 16 unci — 7000 toygraini — 0,453593 kg — 1,108 naela.
 1 ounce — 16 dramsi — 28,349 gr — 6,645 solotnik.

4. Saksa raskusemõõdud.

1 tonn — 1000 kg — 61,046 puuda.

1 saksa nael — 500 grammi — 1,2209 naela.

1 saksa (ka helveetsia ja daani) centner —
50 kg — 122,09 naela.

5. Ameerika Ühisriikides.

1 tonn — 2000 lbs. — 907,1853 kg.

Tabel nr. 25.

Puudad — kilogrammides ja
kilogrammide — puudades.

Puudad ehk kg	Kilogram- mid	Puudad	Puudad ehk kg	Kilogram- mid	Puudad
1	16,381	0,061	20	327,622	1,221
2	32,762	0,122	30	491,434	1,832
3	49,143	0,183	40	655,245	2,442
4	65,524	0,244	50	819,056	3,053
5	81,906	0,305	60	982,867	3,663
6	98,287	0,366	70	1146,679	4,274
7	114,668	0,427	80	1310,490	4,884
8	131,049	0,489	90	1474,301	5,494
9	147,430	0,550	100	1638,112	6,105
10	163,811	0,611	1000	16381,123	61,046

Tabel nr. 26.

Naelad — kilogrammides ja
kilogrammide — naeltes.

Naelad ehk kg	Kilo- grammid	Naelad	Naelad ehk kg	Kilo- grammid	Naelad
1	0,410	2,44	21	8,600	—
2	0,819	4,88	22	9,009	—
3	1,229	7,33	23	9,419	—
4	1,638	9,77	24	9,828	—
5	2,048	12,21	25	10,238	—
6	2,457	14,65	26	10,647	—
7	2,867	17,09	27	10,057	—
8	3,276	19,54	28	11,466	—
9	3,686	21,98	29	11,876	—
10	4,095	24,42	30	12,285	—
11	4,505	26,86	31	12,695	—
12	4,914	29,30	32	13,104	—
13	5,324	31,75	33	13,514	—
14	5,733	34,19	34	13,923	—
15	6,143	36,63	35	14,333	—
16	6,552	39,07	36	14,742	—
17	6,962	—	37	15,152	—
18	7,371	—	38	15,561	—
19	7,781	—	39	15,971	—
20	8,190	—	40	16,380	—

Tabel nr. 27.

Solotnikud — grammides ja
grammid — solotnikkudes.

Solotnikud ehk grammid	Gram- mid	Naelad	Solotn.	Doolid	Solotnikud ehk grammid	Gram- mid	Naelad	Solotn.	Doolid
1	4,266	—	—	22,5	20	85,318	—	4	66
2	8,532	—	—	45	30	127,977	—	7	0,3
3	12,798	—	—	67,5	40	170,637	—	9	36
4	17,064	—	—	90	50	213,296	—	11	69
5	21,330	—	1	16,5	60	255,955	—	14	0,6
6	25,595	—	1	39	70	298,614	—	16	39
7	29,861	—	1	61,5	80	341,273	—	18	72
8	34,127	—	1	84	90	383,932	—	21	0,9
9	38,393	—	2	10,5	100	426,592	—	23	42
10	42,659	—	2	33	1000	4265,916	2	42	41

V. Paberi mõõdud.

1 riis — 20 raamatut.

1 raamat — 24 poognat (kirjutuspaberit).

1 raamat — 25 poognat (trükipaberit).

VI. Tabel nr. 28.

Palkide kantjalgade tabel.

Pikkuse jalad	Läbimõõdu-tollid.																			Pikkuse jalad
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
9	0,9	1,4	2,0	2,6	3,4	4,3	5,4	6,5	7,8	9,2	10,7	12,4	14,1	16,0	18,0	19,8	22			
12	1,3	2,0	2,8	3,7	4,7	5,9	7,4	8,9	10,6	12,5	14,5	16,7	19,0	21,5	24,2	26,7	29			
15	1,8	2,6	3,6	4,8	6,1	7,7	9,4	11,4	13,5	15,9	18,5	21,2	24,1	27,2	30,5	33,7	37			
18	2,2	3,3	4,6	6,0	7,6	9,5	11,6	14,0	16,5	19,4	22,5	25,8	29,3	33,1	37,1	40,6	45			
21	2,8	4,1	5,6	7,2	9,2	11,4	13,9	16,7	19,7	23,0	26,7	30,5	34,6	39,0	43,7	48	53			
24	3,4	4,9	6,7	8,6	10,8	13,4	16,3	19,5	22,9	26,8	31,0	35,4	40,1	45,1	50,4	56	61			
27	4,1	5,9	7,8	10,0	12,6	15,5	18,8	22,4	26,3	30,7	35,4	40,3	45,7	51,3	57,3	63	69			
30	4,9	6,8	9,1	11,6	14,4	17,7	21,4	25,4	29,8	34,6	39,9	45,5	51,4	57,7	64,3	71	77			
33	5,7	7,9	10,4	13,2	16,4	20,0	24,1	28,5	33,4	38,8	44,6	50,7	57,2	64,2	71	79	86			
36	6,6	9,1	11,9	15,0	18,5	22,5	27,0	31,9	37,3	43,1	49,5	56,2	63,3	71	79	87	95			
39	7,5	10,3	13,3	16,7	20,6	24,9	29,8	35,1	41,0	47,4	54,2	61,5	69,2	78	86	94	103			
42	8,6	11,6	15,0	18,6	22,8	26,6	32,9	38,7	45,0	51,8	59,3	67,1	75,5	84	94	103	112			

1 (puu) standart = 144 kantjalga 3,078 kantmeetrit.

VII. Erikaal.

Võrduv alus: vesi (destill. V.) + 40°C O = 1.

Metallid.

Alpaka 7,1	Pronks 7,4 — 8,9
Alumiinium 2,6 — 2,75	Raud 7,88
Elavhõbe 13,5956 (0°C)	„ toores, valge 7,0—7,8
Hõbe 10,42 — 10,60	„ „ hall 6,7 — 7,6
„ uus 8,4 — 8,7	Teras 7,85 — 7,87
Kuld 19,25 — 19,35	Tsink 6,86 — 7,20
Malm 6,9 — 7,25	Tina 11,25 — 11,37
Messing 8,52 — 8,73	„ Inglis 7,3 — 7,5
Nikkel 8,35	Vask 8,3 — 8,9
Plaatina 21,15 — 21,50	

Muud ained.

Bentsiin 0,68 — 0,70 (+15°C), jahu, kuiv 0,4—0,5, kartul 1,06 — 1,13, klaas 2,6, kork 0,24, lumi lahtine 0,125, luu 1,7 — 2,0, nafta (petr.) 0,76 (+19°C), paber 0,70 — 1,15, pigi 1,07 — 1,10, piim (keskm. rasva sisald.) 1,03 (+15°C), petrooleum 0,79 — 0,82 (+15°C), rasv 0,90 — 0,97, savi 1,5—1,6, sool 2,15 — 2,17, suhkur 1,61, vaha 0,95 — 0,98, vill 1,32.

VIII. Ainete raskus.

1 kantmeeter kaalub kilogrammi:

Vesi 1000, õunad 300, pirnid ja ploomid 350, kartulad 650—700, naerid ja n. tõud 570—650, hein 350, tamme puu, riidas 420, männipuu, riidas 340, kuusepuu, riidas 320, okaspuu süsi 150, lehtpuu süsi 220, betoon 1800—2200, lubi 2000, mörtel (lubi ja liiv) 1700—1800, savi 1800—2000, telliskivi 1375—1500, liiv 1200—1650, kivi 2500—2700, muld 1600—2000, koks 360—530, kivisüsi 650—860, turvas, kuiv 325—410, turvas, niiske 550—650, sool, peenike 785, sool, jäme 745.

IX. Tähtsamate riikide raha.

- Eesti 1 mark — 100 penni — 1 Prantsuse frangi alusel: 1 kilogr. puhast kulda — 3444,44 (fr.) marka ehk — 1 mrk. — 0,29 grammi puhast kulda.
- Ameerika (Põhja-) Ühisr. 1 dollar — 100 centi — 5,1828 marka.
- Austria 1 kroon — 100 hellerit — 50 kreuzeri — 1,049 mrk.
- Daani 1 kroon — 100 öeri — 1,389 mrk.
- Helveetsia 1 franc — 100 centimes'i — 1 mark.
- Hispaania 1 peseta — 100 centimosi — 1 mark.
- Hollandi 1 gulden 100 centi — 2,083 mrk.
- Inglise 1 nael sterlingit (£) — 1 sovereign — 20 shillingit (S); 1 shilling — 4 farthing. — 1,259 mrk.
- Itaalia 1 lire — 100 centesimi — 1 mrk.
- Jaapani 1 yen — 100 sen'i — 10 rin'i — 2,568 mrk.
- Greeka 1 (uus) drahma — 100 leptat — 1 mrk.
- Läti 1 rubla — 100 kopikut — 1 mark. (1 lat — 50 rbl)
- Norra 1 kroon — 100 ööri — 1,389 mrk.
- Poola 1 mark 100 penni — 1 mrk.
- Portugaalia 1 kroon — 10 milreis'i — 10.000 reis'i (reaali) — 56,100 mrk.
- Prantsuse 1 franc — 100 centimesi — 1 mrk.
- Pärsia 1 toman — 10 neukran'i — 10 senaar'i — 10 leisti — 10 dinaari — 9,889 mrk.
- Rootsi 1 kroon — 100 ööri — 1,389 mrk.
- Rumeenia 1 leü — 100 baani — 1,235 mrk.
- Saksa 1 mark — 100 pfeningit — 1,235 mrk.
- Soome 1 mrk. — 100 penni — 1 mrk.
- Türgi 1 piaster (gersch) — 40 para — 3 asperi (ehk 100 centi) — 0,228 mrk.
- Ungari 1 kroon — 100 hellerit — 50 kreuzeri — 1,049 mrk.
- Vene 1 rubla — 100 kopikut — 2,667 marka.

Pikne sünnitab meie rahvama-
jandusele iga aasta suurt
kahju, kuna üksikud, keda õnne-
tus tabama juhtub, majandusliselt
pea täielikult kokkuvarisevad.

Ainuke abinõu selle ärahoid-
miseks on

piksekaitse korraldus.

Hiljuti ilmus H. Treufeldt'i
poolt kokkuseatud raamat

**„Lihtsa ja odava pikse-
kaitse sisseseadmise
õpetus“,**

mille järele igäiks ise odavalt
ja ruttu kindla piksekaitse oma
elu ja varanduse kaitseks üles
seada võib.

Raamat saadaval igas pare-
mas raamatukaupluses.

P e a l a d u : Eesti Kirjastus-
Ühisus „PÄEVALEHT“ juures.

Lähemal päivil ilmub sama
autori poolt

**„Korvipaju kasvatamise
õpetus.“**

X. Kasvatamise tabel. 1×1.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	
3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36	39	42	45	48	51	54	57	60	
4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48	52	56	60	64	68	72	76	80	
5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	
6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72	78	84	90	96	102	108	114	120	
7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84	91	98	105	112	119	126	133	140	
8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96	104	112	120	128	136	144	152	160	
9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108	117	126	135	144	153	162	171	180	
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150	160	170	180	190	200	
11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132	143	154	165	176	187	198	209	220	
12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144	156	168	180	192	204	216	228	240	
13	26	39	52	65	78	91	104	117	130	143	156	169	182	195	208	221	234	247	260	
14	28	42	56	70	84	98	112	126	140	154	168	182	196	210	224	238	252	266	280	
15	30	45	60	75	90	105	120	135	150	165	180	195	210	225	240	255	270	285	300	
16	32	48	64	80	96	112	128	144	160	176	192	208	224	240	256	272	288	304	320	
17	34	51	68	85	102	119	136	153	170	187	204	221	238	255	272	289	306	323	340	
18	36	54	72	90	108	126	144	162	180	198	216	234	252	270	288	306	324	342	460	
19	38	57	76	95	114	133	152	171	190	209	228	247	266	285	304	323	342	361	380	

20	40	60	80	100	120	140	160	180	200	220	240	260	280	300	320	340	360	380	400
21	42	63	84	105	126	147	168	189	210	231	252	273	294	315	336	357	378	399	420
22	44	66	88	110	132	154	176	198	220	242	264	286	308	330	352	374	396	418	440
23	46	69	92	115	138	161	184	207	230	253	276	299	322	345	368	391	414	437	460
24	48	72	96	120	144	168	192	216	240	264	288	312	336	360	384	408	432	456	480
25	50	75	100	125	150	175	200	225	250	275	300	325	350	375	400	425	450	475	500
26	52	78	104	130	156	182	208	234	260	286	312	338	364	390	416	442	468	494	520
27	54	81	108	135	162	189	216	243	270	297	324	351	378	405	432	459	486	513	540
28	56	84	112	140	168	196	224	252	280	308	336	364	392	420	448	476	504	532	560
29	58	87	116	145	174	203	232	261	290	319	348	377	406	435	464	493	522	551	580
30	60	90	120	150	180	210	240	270	300	330	360	390	420	450	480	510	540	570	600
31	62	93	124	155	186	217	248	279	310	341	372	403	434	465	496	527	558	589	620
32	64	96	128	160	192	224	256	288	320	352	384	416	448	480	512	544	576	608	640
33	66	99	132	165	198	231	264	297	330	363	396	429	462	495	528	561	594	627	660
34	68	102	136	170	204	238	272	306	340	374	408	442	476	510	544	578	612	646	680
35	70	105	140	175	210	245	280	315	350	385	420	455	490	525	560	595	630	665	700
36	72	108	144	180	216	252	288	324	360	396	432	468	504	540	576	612	648	684	720
37	74	111	148	185	222	259	296	333	370	407	444	481	518	555	592	629	666	703	740
38	76	114	152	190	228	266	304	342	380	418	456	494	532	570	608	646	684	722	760
39	78	117	156	195	234	273	312	351	390	429	468	507	546	585	624	663	702	741	780
40	80	120	160	200	240	280	320	360	400	440	480	520	560	600	640	680	720	760	800
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

August Raudsep'a trükikoda

Tallinnas,

Rataskaevu tän. 6,

Kõnetraat 18-15,

trükib korralikult ja peene-
maitseiselt kõiksugu trükiteid,
nagu: nimekaarte, kontoriraa-
matuid, plankette, hinnakirju,
arvelehti, müürilehti, põhikirju,
etikette, kaustikuid, raamatuid,
ajalehti jne.

Ladus kõiksugu kviitungisi, plankettisi,
laululehti, volikirjaplankusi ja kooli-
kantseleile tarvisminevaid plankettisi ja
raamatuid.

Eritööstus:

värvitruk — kunsttööd.

A
48147

147 110

H. Raudsep'a trükk Tallinnas,
Rataskaevu tän. 6. Kõnetr. 18-15.
